

Personer som flytt från kriget i Ukraina blir kunder hos FPA

FPA:s webinarium 7.2.2023

➤ Täytä hakemus huolellisesti ja varmista, että kaikki tarvittavat liitteet ovat mukana. Jos tarvitsemme lisätietoja, otamme sinuun yhteyttä. Täytä hakemusta täydentäviä kysymyksiä Kela:n verkkosivustolla.

Innehåll

1

Rätt för personer som får tillfälligt skydd till FPA:s bosättningsbaserade förmåner

2

Utkomststöd

3

Förmåner från FPA och mottagningspenning

4

FPA:s tjänster

5

Kommunikation

6

Partnersamarbete

7

Frågor

FPA:s roll på kundens servicestig

Bosättning i Finland
i 12 månader

Kunden omfattas av mottagningstjänster, bor antingen i en förläggning eller i enskild inkvartering.

Kundens rätt till bosättningsbaserad social trygghet uppkommer på basis ett års bosättnings tid.

Kunden kan ansöka om FPA-kort och barnbidrag med blankett UK 1.

Blanketten finns på ukrainska och ryska, så kunden kan fylla i ansökan själv, eller be om hjälp till exempel hos mottagningstjänsterna.

Kunden ansöker om anteckning om hemkommun på MDB:s webbplats.

- När hen får en hemkommun
- Rätten till mottagningstjänster upphör inom rimlig tid.
 - Rätt till social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls av kommunen uppkommer.
 - Rätt till stöd för barnavård som FPA betalar uppkommer.
 - Rätt till utkomststöd kan uppkomma.

Kunden omfattas av de tjänster som kommunen och välfärdsområdet erbjuder och bor självständigt.

Hen kan få olika stöd från FPA.

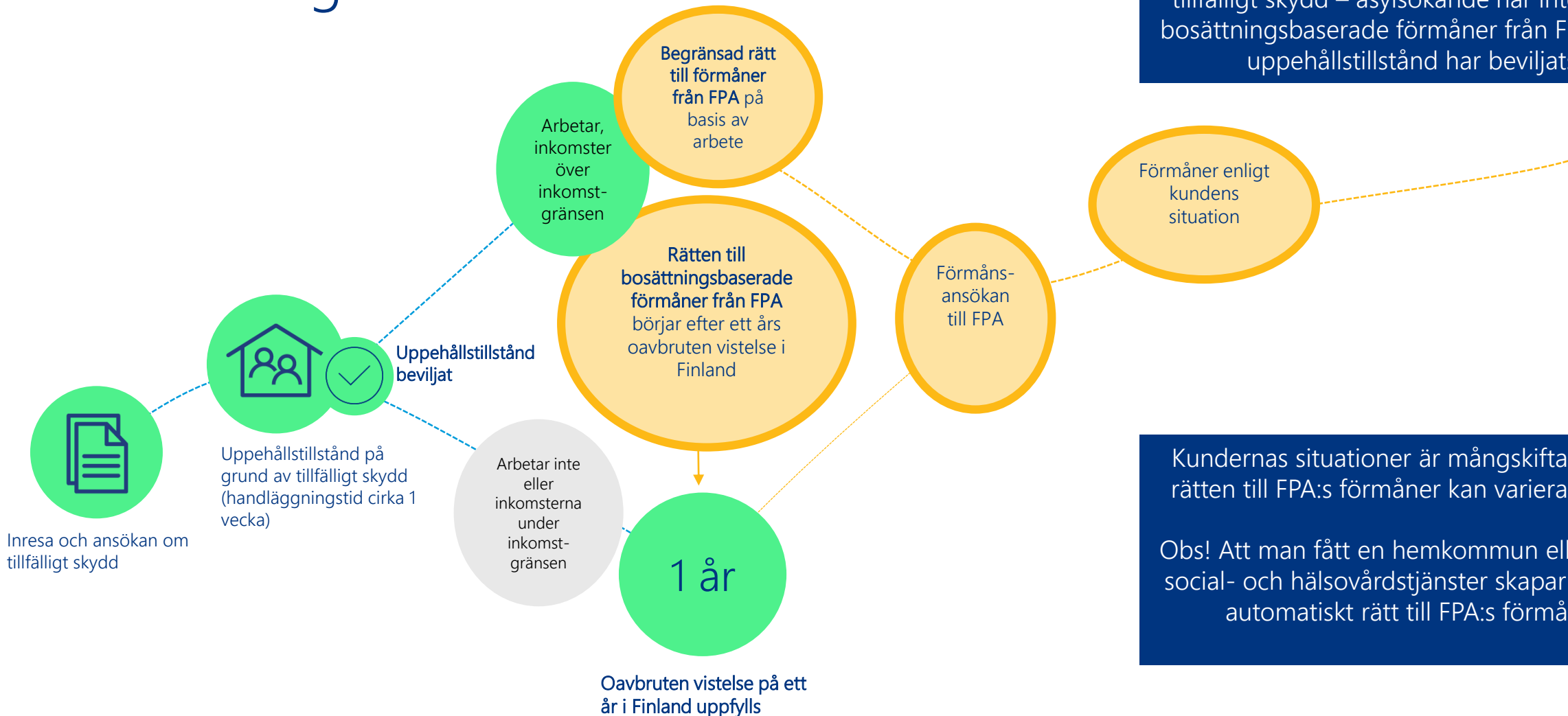
Rätt för personer som får tillfälligt skydd till FPA:s bosättningsbaserade förmåner

Markus Meuronen

Kela|Fpa

Rätt för personer som får tillfälligt skydd till FPA:s bosättningsbaserade förmåner

Observera skillnaden mellan asylsökande och tillfälligt skydd – asylsökande har inte rätt till bosättningsbaserade förmåner från FPA förrän uppehållstillstånd har beviljats.

Kundernas situationer är mångskiftande och rätten till FPA:s förmåner kan variera mycket.

Obs! Att man fått en hemkommun eller rätt till social- och hälsovårdstjänster skapar inte i sig automatiskt rätt till FPA:s förmåner

Ett års bosättning eller arbete berättigar till förmåner från FPA

Stadigvarande bosättning

- Har i och med stadigvarande bosättning rätt till FPA:s förmåner (utom till utkomststöd, där bedömningsgrunden avviker från andra förmåner)
- FPA bedömer självständigt om bosättningen är stadigvarande
 - inte baserat på MDB:s avgörande om hemkommun
- **För de flesta som får tillfälligt skydd uppfylls villkoren efter ett års bosättning**
- De som får tillfälligt skydd kan även visa att de är stadigvarande bosatta på följande sätt:
 - Inflyttaren är familjemedlem till en person som har hemkommun i Finland
 - Personen har en tidigare hemkommun i Finland
 - Personen har för avsikt att arbeta eller studera i Finland i **minst två år**

Arbete

- Gränsen för förvärvsinkomst är 800,02 euro/månad år 2023
- Rätt till sjukförsäkringsförmåner (bl.a. läkemedelsersättning och sjukdagpenning) och förmåner för personer med funktionsnedsättning (dessutom intjänas bosättningstid för pension)
- Ingen rätt till exempelvis bostadsbidrag

Det är viktigt att sköta ärendena vid rätt tidpunkt.

FPA fattar inga förhandsbeslut.
Förmånsansökningarna ska fyllas i när förutsättningarna för att få förmåner

FPA-kort

- Ett FPA-kort som visar att en person är sjukförsäkrad utfärdas när
 1. FPA bedömer antingen att personen är stadigvarande bosatt i Finland eller a
 2. personen arbetar i Finland
 - + lönen för arbetet uppfyller minimikravet på 800,02 euro per månad
- Med FPA-kortet får man ersättning för privata hälso- och sjukvårdstjänster samt för kostnaderna för resor på grund av läkemedelsköp och behandling av sjukdom.
- FPA-kortet **innebär inte** rätt till offentlig hälso- och sjukvård. Rätt till offentlig hälso- och sjukvård får den som har hemkommun i Finland. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata beslutar om hemkommun.

Allmänt bostadsbidrag

- Bostadsbidrag kan beviljas om FPA anser att personen är stadigvarande bosatt i Finland.
 - Enbart arbete ger inte rätt till allmänt bostadsbidrag.
- Den som bor på en förläggning har inte rätt till allmänt bostadsbidrag.
 - Det är inte då fråga om hyresboende.
 - Förläggningen är inte avsedd som stadigvarande bostad.
- Bostadsbidrag kan beviljas om personen fortfarande omfattas av mottagningstjänster men bor i annan inkvartering än sådan som förläggningen ordnar och om de övriga villkoren för förmånen uppfylls.
 - Till exempel kan man få allmänt bostadsbidrag för en hyresbostad.
 - Mottagningspenningen inverkar inte på det allmänna bostadsbidraget.
 - Observera: bostadsbidraget täcker inte alla boendekostnader. Innan hyresförhållandet ingås ska det säkerställas att kunden kan täcka skillnaden till exempel med löneinkomster eller grundläggande utkomststöd.

Barnfamiljer

- *Barnbidrag:*
 - En person kan ha rätt till barnbidrag om
 1. FPA bedömer antingen att barnet är stadigvarande bosatt i Finland eller
 2. att barnets förälder/vårdnadshavare arbetar i Finland
+ lönen för arbetet uppfyller minimikravet på 800,02 euro per månad
- *Föräldradagpenning:*
 - En person kan ha rätt till föräldradagpenningar om
 1. FPA antingen bedömer att personen är stadigvarande bosatt i Finland eller
 2. att personen arbetar i Finland och lönen för arbetet uppfyller minimikravet 800,02 euro per månad
- Barnavårdsstöd
 - En förutsättning för att stöd för hemvård och stöd för privat vård av barn ska betalas är att barnet faktiskt finns i Finland och att barnet eller föräldern har hemkommun i Finland.

Studiestöd kan inte fås med B-tillstånd

- De som får tillfälligt skydd beviljas också tillfälligt uppehållstillstånd (B). En person som vistas i Finland med tillfälligt uppehållstillstånd kan inte få studiestöd.

Arbetslöshetsförmåner från FPA

- B-uppehållstillståndet ger inte rätt till arbetsmarknadsstöd.
- Om en person har arbetat 6 månader i Finland, kan dock rätt till grunddagpenning uppstå.
- Det är viktigt att hänvisa personen till arbetssökning, eftersom det garanterar rätten till tjänster för arbetssökande.
 - FPA uppmanar dem som ansöker om grundläggande utkomststöd att anmäla sig som arbetslösa arbetssökande.

Pensioner

- Den folkpension och garantipension som FPA betalar kan i allmänhet fås när man har bott i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år.
- Åldersgränsen för FPA:s folkpension är 65 år.
- Arbetspension intjänas för allt arbete som utförs i Finland ([Arbetspension.fi](https://www.arbetspension.fi))

Repetition av de viktigaste förmånsfrågorna

1. De som flytt från kriget i Ukraina får som regel rätt till FPA:s bosättningsbaserade förmåner när de har bott i Finland ett år.
2. FPA-kortet **innebär inte** rätt till offentlig hälso- och sjukvård. Rätt till offentlig hälso- och sjukvård får den som har hemkommun i Finland. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata beslutar om hemkommun.
3. Uppehållstillstånd som beviljats på grund av tillfälligt skydd ger inte rätt till arbetsmarknadsstöd eller studiestöd. Sex månaders arbete i Finland kan dock medföra rätt till grunddagpenning.
4. För att få folkpension måste man dock ha bott i Finland tre år.

Utkomststöd

Kirsi Metsävainio

Kela|Fpa

Nuläget och rätten till grundläggande utkomststöd 1/2

FPA fattar alltid beslut om grundläggande utkomststöd efter bedömning **från fall till fall**, även när den som ansöker om stöd får tillfälligt skydd. Det är dock möjligt att lägga fram allmänna riktlinjer.

FPA utreder om den sökandes vistelse i landet är tillfällig eller stadigvarande.

- *För närvarande* har de flesta kunder som får eller ansöker om tillfälligt skydd
 - tillfälligt uppehållstillstånd
 - rätt till mottagningstjänster
 - inte någon hemkommun
 - inte rätt till bosättningsbaserade förmåner

Nuläget och rätten till grundläggande utkomststöd 2/2

- I dessa situationer tolkar FPA enligt lagen om utkomststöd i princip kundens vistelse som *tillfällig*, även om kunden presenterar enskilda faktorer som talar för att vistelsen är stadigvarande, såsom till exempel en hyresbostad eller en make som varaktigt vistas i Finland.
- Personer som tillfälligt vistas i landet har i allmänhet endast rätt till brådskanie och nödvändigt utkomststöd (mat och nödvändiga receptbelagda läkemedel). Dessa beviljar FPA i form av betalningsförbindelser. Vid ordnandet av brådskanie tillfällig inkvartering hjälper socialservicen i välfärdsområdet.
- En kund som omfattas av mottagningstjänster anses inte med avseende på grundläggande utkomststöd vara i behov av stöd, eftersom hen kan täcka sina behov av ekonomiskt stöd genom mottagningssystemet.
- Uppdateringen av UMA-registret påskyndar processen och minskar onödiga samtal från FPA till förläggningarna.

Läget från och med mars 2023

1/2

- Besluten om grundläggande utkomststöd fattas alltid efter en helhetsbedömning från fall till fall, men det är möjligt att lägga fram allmänna riktlinjer.
- FPA kan med stöd av lagen om utkomststöd tolka en kunds vistelse som *stadigvarande*, till exempel när följande villkor uppfylls:
 - Kunden har vistats i Finland en längre tid.
 - Kunden har tillfälligt uppehållstillstånd.
 - Kunden har en hemkommun och efter att hemkommun beviljats upphör rätten till mottagningssystemets tjänster inom rimlig tid. Kunden behöver ekonomiskt stöd.
 - När en kund har vistats stadigvarande i Finland i över ett år har hen på grund av stadigvarande bosättning rätt till primära förmåner, såsom barnbidrag och allmänt bostadsbidrag.
- På grund av vistelsens art och behovet av stöd kan kunden då också få rätt till grundläggande utkomststöd.

Läget från och med mars 2023

2/2

- FPA kan i princip inte anse att kunden är i behov av ekonomiskt stöd på det sätt som avses i lagen om utkomststöd, om kunden inte har hemkommun och har rätt till stöd från mottagningssystemet. Detta gäller till exempel kunder som nyligen anlänt till landet och kunder som inte ansöker om hemkommun.

Förmåner från FPA och mottagningspenning

Kirsi Metsävainio

Kela|Fpa[®]

FPA-förmånernas inverkan på mottagningspenningen och mottagningspenningens inverkan på FPA-förmånerna 1/2

- En person som söker internationellt skydd och får tillfälligt skydd samt ett offer för människohandel som inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun beviljas mottagningspenning i syfte att trygga den oundgängliga försörjning som en person behöver för ett människovärdigt liv samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning genom förvärvsarbete, andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot hen eller på något annat sätt. (Lagen om mottagande 19 §)
- Mottagningspenningen består av en grunddel, en del som täcker avgifter för hälso- och sjukvård som är större än ringa och en kompletterande mottagningspenning.
- Mottagningspenningens belopp är skillnaden mellan utgifter som ska täckas med mottagningspenningens grunddel och utgifter för hälso- och sjukvård som är större än ringa samt de inkomster och tillgångar som står till förfogande.

FPA-förmånernas inverkan på mottagningspenningen och mottagningspenningens inverkan på FPA-förmånerna 2/2

- Mottagningspenningen beviljas på ansökan av den förläggning där den sökande är registrerad som kund. Kundens och hans familjs inkomster och tillgångar beaktas när mottagningspenning beviljas på det sätt som föreskrivs om utkomststöd. Inkomsterna och tillgångarna beaktas när mottagningspenning beviljas för att täcka utgifter som omfattas av grunddelen och hälso- och sjukvårdsutgifter som är större än ringa.
- Principen är att förmåner som beviljas av FPA beaktas som inkomster.
- Enligt mottagningslagen kan kunden själv ordna inkvartering utanför förläggningen, men sådan så kallad enskild inkvartering stöds inte ekonomiskt. I praktiken innebär detta att till exempel hyra, el eller vattenavgift inte beaktas som utgifter i beräkningen av mottagningspenningen.
- Om hyresavtalet ingås i det skede då hemkommun har antecknats och mottagningsstjänsterna kommer att upphöra, anser FPA att personen är stadigvarande bosatt i Finland och vid behov kan få grundläggande utkomststöd.

Exempel 1

- Sonja flydde den 1 april 2022 till Finland från kriget i Ukraina. Sonja har uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och får mottagningspenning. Sonja har inte ansökt om hemkommun. Sonja ville flytta från förläggningen till en hyresbostad i maj 2023 och ingick ett hyresavtal. Sonja ansökte om allmänt bostadsbidrag hos FPA och får det eftersom hon har bott i Finland i minst ett år och därmed har rätt till FPA:s bosättningsbaserade förmåner.
- Sonja får dock inte grundläggande utkomststöd, eftersom vistelsens natur enligt en helhetsbedömning är tillfällig och hon på grund av avsaknaden av hemkommun fortfarande får mottagningstjänster. Kostnaderna för boendet utanför förläggningen kan inte beaktas som utgifter vid beräkningen av mottagningspenningen.
- Eftersom Sonja inte har rätt till grundläggande utkomststöd kan hon inte heller få en hyresgaranti som beviljas som grundläggande utkomststöd. Det allmänna bostadsbidraget för Sonja minskar beloppet av mottagningspenningen.
- Det allmänna bostadsbidraget ersätter aldrig kostnaderna för boendet i sin helhet. Hur betalar Sonja sin andel av hyran?

Exempel 2

- Maria flydde den 10 mars 2022 till Finland från kriget i Ukraina. Maria har uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd och får mottagningspenning.
- Maria har ansökt om hemkommun och fått den i slutet av mars 2023, varefter mottagningstjänsterna och betalningen av mottagningspenningen upphör inom rimlig tid. Maria flyttar från förläggningen till en hyresbostad den 1 maj 2023. Maria ansöker om allmänt bostadsbidrag hos FPA och får det eftersom hon har bott i Finland i ett år och därmed har rätt till FPA:s bosättningsbaserade förmåner.
- Maria ansöker också om grundläggande utkomststöd hos FPA för maj 2023 och får det, eftersom betalningen av hennes mottagningspenning är på väg att upphöra. Maria ansöker också om hyresgaranti i samband med ansökan om grundläggande utkomststöd. Om Maria redan har kunnat betala sin hyresgaranti på annat sätt, ersätts den inte på nytt i form av utkomststöd, som är ett ekonomiskt stöd som beviljas i sista hand.
- Den hyresgaranti som beviljas i form av utkomststöd är i regel en betalningsförbindelse till hyresvärden, inte en penninggaranti.

FPA:s tjänster

Päivi Nyberg

Kela|Fpa

Målet är en smidig övergång till en kundrelation hos FPA

- Målet är att kunden inte ska behöva sköta sina ärenden personligen på flera ställen.
- Kund hos FPA med hjälp av en ny blankett
 - FPA kommer att erbjuda en ansökningsblankett som översatts till ukrainska och ryska för vissa förmåner till kunder som flytt från kriget i Ukraina. Information om detta ges separat senare.
- I frågor som rör förfaranden och samarbete på lokal nivå kan partnern kontakta regionala kontaktpersoner vid FPA.
- I fråga om kundärenden som medför större utmaningar kan kunden eller ombudet vid behov kontakta FPA:s kundtjänst, till exempel genom tidsbokning.

Så här bokar du tid för din kund

Användningsvillkor
Organisationen
finns i
i FPA:s register

Kommunerna och
vårdsområdena
finns i registret.
Andra
organisationer
registrerar sig.

[Anvisningar](#)

Ärendefullmakt
Suomi.fi-
fullmakten "Boka tid för
att uträtta ärenden gällande
socialskyddsfrämjare"

Fullmaktsgivaren i din
egen organisation
ger dig och de andra
anställda fullmakt.

[Anvisningar](#)

Tidsbokning
Logga in och
identifiera dig

Välj punkten
**Sköt arbetsrelaterade
ärenden**
och den organisation
som du
sköter ärenden för.

Tidsbokning
Acceptera
villkoren för
bokningen

Be kunden om **samtycke
till att du bokar eller
avbokar en tid och till att
du behandlar hans
kontaktuppgifter.**
Acceptera villkoren för
bokningen.

Tidsbokning
Boka tid för
kunden

Fyll i uppgifterna för
bokningen, välj en tid som
passar kunden och fyll i
kundens person- och
kontaktuppgifter.
Bekräfta bokningen
och logga ut.

Boka tid på nätet: [Tidsbokning för en kund](#)

Kommunikation

Eeva Vasara

Kela|Fpa[®]

Information till kunderna: Fpa.fi/ukraina-vanliga-fragor

Ukrainasta sotaa pakenevien oikeus etuuksiin

Olen tullut Ukrainasta Suomeen. Onko minulla oikeus Kelan etuuksiin?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen. Voinko käyttää julkisen terveydenhuollon palveluita?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen ja olen asunut Suomessa alle vuoden. Voinko saada Kelasta tukea?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen ja olen asunut Suomessa vuoden ajan. Voinko saada Kelasta tukea?	▼
Asun vastaanottokeskuksessa, mutta haluan muuttaa omaan vuokra-asuntoon. Voinko saada yleistä asumistukea tai vuokravakuuden Kelasta?	▼
Olen saapunut Suomeen huhtikuussa 2022, mutta olen matkustanut välillä Ukrainaan. Miten matkustaminen vaikuttaa mahdollisuuteeni saada Kelan etuuksia?	▼
En ole onnistunut avaamaan pankkitiliä suomalaisesta pankista. Voinko saada Kelan etuuksia?	▼
Olen tullut Suomeen Ukrainasta ja olen aloittanut työskentelyn Suomessa. Onko minulla oikeus Kelan etuuksiin?	▼

- [Information om hur kriget i Ukraina påverkar förmånerna från FPA](#)
 - Vanliga frågor
 - Språk: ukrainska, ryska, finska, svenska, engelska
 - Uppdateras regelbundet
- Information på ukrainska om FPA:s förmåner ges under våren (ordnas på nätet, datum meddelas senare)
- Informationsblad på ukrainska och ryska om FPA:s förmåner till kunder som får tillfälligt skydd
- Under våren ordnas ett webinarium för organisationer som hjälper ukrainare

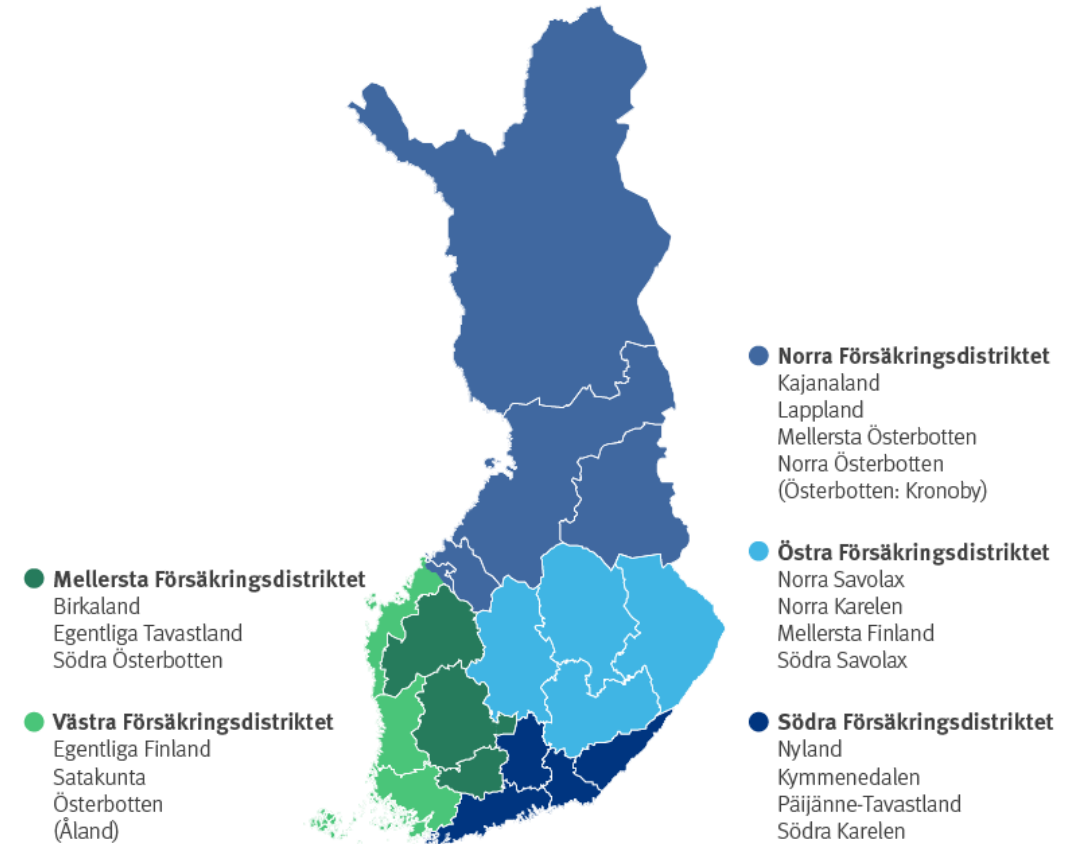
Partnersamarbete

Eeva Vasara

Kela|Fpa[®]

FPA samarbetar både nationellt och regionalt

- Målet med partnersamarbetet är att säkerställa en smidig övergång för den gemensamma kunden till att bli kund hos FPA
- Regionala kontaktpersoner:
 - Mellersta: Juha Lehtonen och Jarna Sinijärvi-Leppänen
 - Östra: Marjut Salmela och Päivi Halonen
 - Södra: Riikka Peltola, Sari Pitkonen, Jonna Luomala och Carita Hannelin
 - Norra: Sari Hedemäki och Jouni Röntynen
 - Västra: Pia Väisänen och Sari Tanskanen
 - E-postadress: fornamn.efternamn@fpa.fi

Frågor

Kela|Fpa[®]

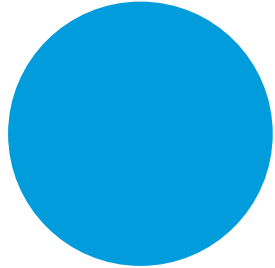
Frågor och svar

- Påverkar MDB:s uppgifter om familjeförhållanden de förmåner som FPA beviljar?
 - FPA använder också andra myndigheters uppgifter om familjeförhållanden, men det är mycket önskvärt att korrekt information lämnas till MDB.
- Kräver FPA att ukrainare med tillfälligt skydd som har fått hemkommun och ansöker om utkomststöd också ansöker om arbetsmarknadsstöd (= primär förmån), även om det är känt att de inte kan få det?
 - Nej, det kräver FPA inte. FPA hänvisar dock sökande till TE-tjänsterna för att integrationen av ukrainare ska framskrida så smidigt som möjligt.
- Hur länge får man vänta på FPA:s beslut?
 - Situationerna är så olika att det inte är möjligt att göra exakta bedömningar. Till exempel kan utredningen av familjeuppgifter förlänga handläggningstiden. En väl ifylld ansökan och inlämnande av rätt bilagor påskyndar handläggningen av ärendet.

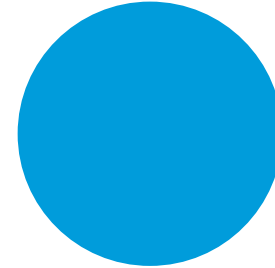
Kom åtminstone ihåg det här

Kela|Fpa[®]

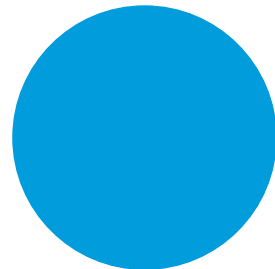
Personer som får tillfälligt skydd som kunder hos FPA - repetition

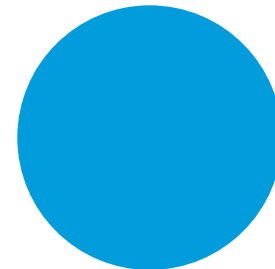
Rätt till de flesta av FPA:s förmåner vanligen efter ett års bosättning eller på basis av arbete

När mottagningstjänsterna har upphört kan rätt till grundläggande utkomststöd uppkomma

Kund hos FPA via blankett – skötsel av ärenden bara vid behov. Kom ihåg tidsbokningen.

Regionala kontaktpersoner stöder arbetet på lokal nivå

Tack!

Mer information hittar du på
www.fpa.fi/ukraina-vanliga-fragor på
svenska, ukrainska, ryska, engelska och
finska

Kela|Fpa